ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/23/134-407

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Sirje Biin
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	06.04.2023, Tallinn
Vaide esitamise aeg	12.02.2023
Teabevaldaja	Viru Vangla e-posti aadress: viruv.info@just.ee
Teabevaldaja vastutav isik	direktor
Vaide esitaja (teabenõudja)	XXX postiaadress: xxx

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 1, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75^1 lõike 3 alusel

1) teen vaideotsuse rahuldada vaie täielikult;
2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
vaadata uuesti läbi XXX 31.01.2023 teabenõue ning juhul, kui selle täitmisest keeldutakse, näidata keeldumise seaduslik alus ja põhjendus;
3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 03.05.2023.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades

haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. XXX esitas 31.01.2023 Viru Vanglale teabenõude, paludes teavet Viru Vangla ametnike kohta, kes teostasid tema üle järelevalvet perioodil 19.05 – 21.07.2017.
2. Viru Vangla keeldus 07.02.2023 (kiri nr 6-13/2541-2) teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 1 punkti 1 alusel, kuna teave sisaldub Viru Vangla valveplaanis, mis on tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks AvTS § 35 lg 1 punktide 9, 11 ja 12 alusel.
3. Andmekaitse Inspektsioon sai 15.02.2023 XXX vaide.
4. Andmekaitse Inspektsioon tegi 07.03.2023 teabevaldajale järelepärimise, küsides, kas valveplaan sisaldab AvTS § 28 lg 1 punktis 6 nimetatud teavet ametnike kohta; kas küsitud teave on olemas ühe dokumendina või tuleb uut dokumenti looma hakata ning kaua valveplaane säilitatakse.
5. Viru Vangla vastas järelepärimisele 22.03.2023 kirjaga nr 2-6/5445-2.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:
Vaide esitaja ei ole rahul teabenõude täitmata jätmisega ja taotleb, et Andmekaitse Inspektsioon teeks Viru Vanglale ettekirjutuse teabenõudega küsitud teabe väljastamiseks.

Vaide esitaja märgib, et ei soovinud teavet Viru Vangla valveplaanist, vaid soovis ametnike andmeid. Ta on samasuguseid andmeid ka varasemalt küsinud ning alati on see teave talle väljastatud. Andmete väljastamist kinnitavad vaidele lisatud koopiad varasematest pöördumistest ja nende vastustest.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:
Teabevaldaja selgitas vastuses inspektsiooni järelepärimisele, et vangla valveplaan sisaldab AvTS § 28 lg 1 p 6 nimetatud teabest üksnes ametnike ees- ja perekonnanimesid. Valveplaan koosneb kahest osast ja see koostatakse toimkonna vahetuse kohta, mistõttu ühe ööpäeva kohta koostatakse kokku neli valveplaani (üks vahetus kestab 12 h). Kuivõrd valveplaani esimeses osas märgitakse muuhulgas ära ametnikud, kes on algavasse vahetusse planeeritud, siis valveplaani teises osas märgitakse võimalikud kõrvalekalded esimesest osast, mistõttu valveplaanide esimene ja teine osa ei pruugi omavahel kattuda. Seega, teabe saamiseks tuleks analüüsida rohkem kui 2 kuu jooksul koostatud valveplaane - valveplaanide mõlemaid osasid ning luua uus dokument. Justiitsministri määruse nr 44 „ Järelevalve korraldus vanglas“ § 10 lõike 7 kohaselt säilitatakse valveplaani seitse aastat.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:
1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid teabevaldajal olemasolevatest dokumentidest ja väljavõtteid andmebaasidest.
2. AvTS § 5 lõike 1 punkti 1 kohaselt on teabevaldajaks riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus. Viru Vangla kui Justiitsministeeriumi valitsemisalas olev valitsusasutus on teabevaldaja

AvTS-i mõttes.

3. AvTS § 4 lg 1 kohaselt on teabevaldajad kohustatud demokraatliku riigikorralduse tagamiseks ning avaliku huvi ja igaühe õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks tagama juurdepääsu nende valduses olevale teabele seaduses sätestatud tingimustel ja korras.
4. Teabevaldaja peab/võib teabenõude täitmisest keelduma, kui selleks on mõni AvTS §-s 23 nimetatud alus ning keeldumist tuleb põhjendada.
5. Vaide esemeks on praegu teabenõudes küsitud teabe väljastamata jätmine.
6. Teabevaldaja keeldus teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 1 punkti 1 alusel, kuna taotletava teabe suhtes kehtivad juurdepääsupiirangud. Teabevaldaja märgib, et teave sisaldub valveplaanis, mis on tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks AvTS § 35 lg 1 punktide 9, 11 ja 12 alusel (s.o teave turvasüsteemide, turvaorganisatsiooni või turvameetmete kirjelduse kohta; teave, mis sisaldab eriliiki isikuandmeid või andmeid süüteo toimepanemise või selle ohvriks langemise kohta enne avalikku kohtuistungit või õigusrikkumise asjas otsuse langetamist või asja menetluse lõpetamist; teave, mis sisaldab isikuandmeid, kui sellisele teabele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjekti eraelu puutumatust).
7. Vaide esitaja märgib vaides, et ta ei ole küsinud teavet valveplaanist, vaid soovis ametnike kohta AvTS § 28 lõike 1 punktis 6 nimetatud andmeid. Nendeks andmeteks on ametnike ees- ja perekonnanimi; haridus, eriala, telefoninumber ning elektronpostiaadress.
8. Inspektsiooni järelepärimisele, kas teabenõudes küsitud andmed sisalduvad kõik valveplaanis, vastas teabevaldaja, et küsitud andmetest on valveplaanis üksnes ametniku ees- ja perekonnanimi. Seega tuleb teabe väljastamiseks analüüsida kahe kuu dokumente ning vastamiseks luua uus dokument.
9. Selgitan, et ametnike nimed ei saa olla juurdepääsupiiranguga, sest teabevaldajal on seadusest tulenev kohustus need avalikustada (AvTS § 28 lg 1 p 6). Kindlasti ei ole ametnike nimedele põhjust seada juurdepääsupiirangut turvameetmete, eriliigiliste isikuandmete või eraelu kaitseks (teabenõude vastuses viidatud AvTS § 35 lg 1 punktid 9, 11 ja 12).
10. Teabevaldaja vastusest järeldan, et valveplaanist saab otsida, kes mis päeval valves oli, kuid muud küsitud andmed tuleb teistest allikatest leida ehk vastuseks tuleb koostada uus dokument. Teabenõudena avaliku teabe seaduse mõttes käsitletakse isiku taotlust saada teabevaldajalt olemasolevat teavet (s.o koopiat konkreetsest dokumendist). Praegusel juhul ei ole olemas ühte dokumenti, mis sisaldaks kõiki teabenõudes küsitud andmeid. Teabevaldajal on eeldatavasti küll andmed olemas, kuid erinevates dokumentides või andmebaasides. Kui küsitu ei sisaldu ühes dokumendis ja vastamiseks tuleb andmeid koguda, analüüsida ning selle põhjal uus dokument koostada, saab teabenõude lugeda selgitustaotluseks, millele tuleb vastata märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse alusel (AvTS § 23 lg 2 p 5).
11. Praegu ei ole teabevaldaja keeldumine teabenõude täitmisest viitega valveplaanist tulenevatele juurdepääsupiirangutele õiguspärane. See aga ei tähenda, et teabevaldajal ei võiks olla muud AvTS §-s 23 nimetatud alust teabenõude täitmisest keeldumiseks. Keeldumiseks peab olema seaduslik alus ja keeldumist tuleb põhjendada.
12. Eeltoodust tulenevalt teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse vaadata vaide esitaja teabenõue uuesti läbi ja juhul, kui selle täitmisest keeldutakse, näidata keeldumise seaduslik alus ja põhjendada keeldumist.

(allkirjastatud digitaalselt)
Sirje Biin
jurist
peadirektori volitusel